

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XVI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2009. Karácsony

Karácsonyi melléklet

Wass Albert: Karácsonyi versek II.

Elindul újra a mese!
Fényt porzik gyémánt szekere!
Minden csillag egy kereke!
Ezeregy angyal száll vele!
Jön, emberek, jön, jön az égből
Isten szekerén a mese!

Karácsony készül, emberek!
Szépek és tiszták legyetek!
Súroljátok föl lelketek,
csillogtassátok kedvetek,
legyetek újra gyermekek
hogyan emberek lehessetek!

Vigyázzatok! Ez a mese
már nem is egészen mese.
Belőle az Isten szeme
tekint a földre lefele.
Vigyázzatok hát emberek,
Titeket keres a szeme!

Olyan jó néha angyalt lesni
s angyalt lesve a csillagok közt
Isten szekerét megkeresni.
Ünneplőben elébe menni,
mesék tavában megferedni
s mesék tavában mélyen
ezt a világot elfeledni.

Mert rút a világ, fekete.
Vak gyűlölettől fekete.
Vak, mint az emberek szeme:
az égig sem látnak vele.
Pedig az égből lefele
porzik már Isten szekere!

Minden csillag egy kereke,
ezeregy angyal száll vele,
az Isten maga száll vele
és csillagtükörrel nyújt felénk,
mesetükört, a keze.

Szent tükrébe végre egyszer
Pillantsatok tiszta szemmel,
tiszta szemmel, Istenszemmel
milyen szép is minden ember!
Minden ember szépségtenger
s mint a tenger csillagszemmel
telve vagytok szeretettel...!

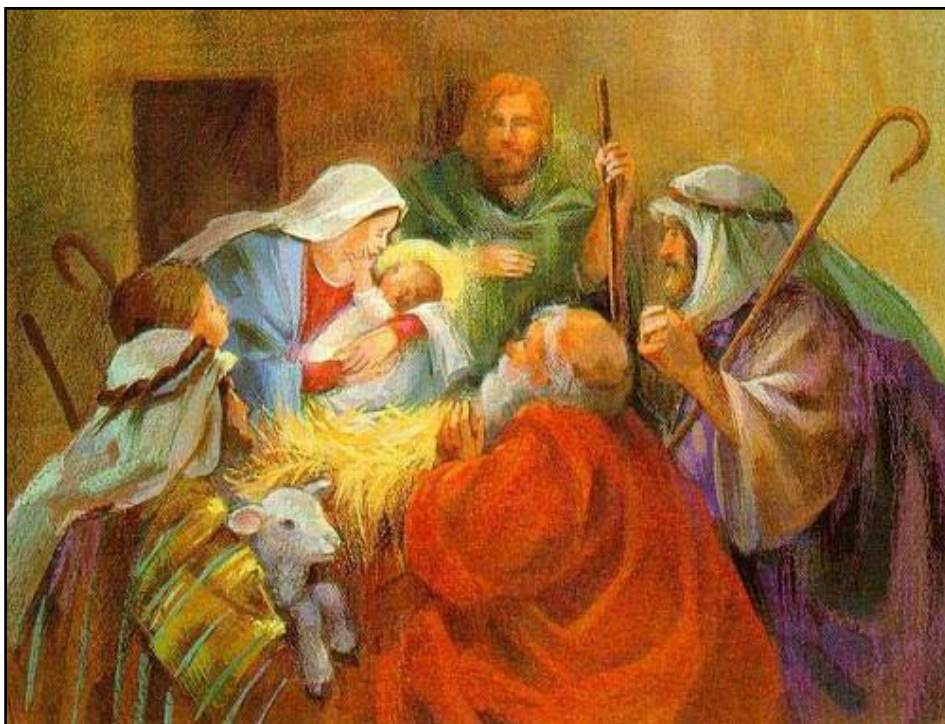
Tagadjátok...? Restellitek...?
Elfordulnak fejeitek...?
Megvakultak szemeitek...?
Szépségteket, jóágtokat
nem érzitek, nem hiszitek...?
Csillaggyertyák fénye mellett
Isten elé nem viszitek...?

Akkor bizony rútak vagytok,
szégyenek és vakok vagytok,
ha szépek lenni nem akartok.
De még így is, szegényen is,
rútan, vakon, mégis, mégis
Isten gyermekei vagytok!

Rátok süti fényes szemét,
elindítja fénysekerét,
jó emberek játékszerét.
Milyen kár, hogy áldó kezét
nem érzitek, nem nézitek
s nem hiszitek már a mesét.

A rút világnak gondja van,
minden embernek gondja van,
a sok angyalnak mind gondja van
s az Istennek is gondja van,
mert mindenkire gondja van.
S így múlik el a szép s a jó
az ember mellől, nyomtalan.

1946

„...ŐRIZD MEG A SZÍVEDET...”

„Ezek az ünnep fényei...” - halljuk egy kislány hangját az éjszaka sötétjében.

„Miféle ünnepé?...”- kérdez vissza testvére, a néhány évvel fiatalabb kislány.

Otthonuk ablakában állnak... látják szemközt nagy házak nagy üvegszemén át, hogyan készülődnek mások... a tehetősek, a gazdagok... a felmagasodó fényő díszeit: színes gömböket, ágakon megülő szabályos hópelyheket, ezüst és arany csillagokat, cukorka- formákat, meglibbenő papírangyalkákat... piros masnikkal átkötött nagy ajándékdobozokat a fa alatt... tortákkal, sülttekkel, gyümölcsökkel megrakott asztalokat... embereket szép ruhában... már a muzsikát is hallják, mely békétlenségbe békét varázsol... érint, csendesít, old... átjár, felszabadít és összeköt... egy karácsonyi dallamot, mely a gyermeki képzelet vidám játékra hívja... hiszen karácsony van, amikor a lehetetlen is lehetségessé válhat, az elérhetetlen is elérhetővé... és ott, a mélyülő éjszakában, a szegénység árnyai között kigyulladnak az ünnep fényei... megjelenik egy tündér, akinek segítségével látható lesz a láthatatlan... emberi formát öltenek emberi tulajdonságokkal a körülöttük (körülöttünk) lévő élőlények, tárgyak (Macska, Kutya, Víz, Cukor, Tűz, Fény)... s ahogy a mesékben lenni szokott jók és rosszak, szelídek és ármánykodók, segítők és akadékoskodók gördítik tovább a boldogság, a Kék madár keresésének történetét... ezt a kalandos utazást, mely jóval több kalandok sorozatánál...

De rátalálnak-e? A Múltban vagy a Jövőben keressék? A Fény vezetésével eljutnak az Emlékezés Országába, ahol újra átélhetik szeretetteljes kapcsolatukat már meghalt Nagyszüleikkel... a madár, ha csak pillanatokra is, övéké lesz... az Éjszaka Birodalmában olyan rémekkel találkoznak, mint a szorongások, félelmek, látomások... az emberi lélek betegségeivel, melyek aztán a test betegségeivé válhatnak... majd a gonoszság, az agy „szüleményeivel”, „teremtényeivel”, a háborúk borzalmaival... végül pedig a realitástól menekülő elme teremtette illúziók világával... természetesen a madár egyik helyen sem lelhető fel, nem találhatunk rá...

De hol tanyázhat a boldogság kék madara? Ez az időnként felröppenő, önmagát megmutató, máskor hosszú időre eltűnő madár? Rálelhetnek- e valaha? Az Elvárásolt Kertekben az ember minden örömét és boldogságát megismerhetik. A Fény tanít: a boldogságok és boldogtalanságok kertje összeköttetésben áll egymással, egy láthatatlan függöny választja el őket... bemutatkoznak a Gazdagság, Tulajdon, Hiúság, Torkig Ivás és Dugig Évés, a Mitsetudás Boldogságai... s figyelmeztet, ezek nagyon veszélyesek lehetnek... aztán az Otthon Boldogságai lépnek elő, akiket a gyerekek eddig észre sem vettek: Egészség, Kék Ég, Zöld Erdő, Napos Órák, a Téli Tűz Boldogsága... és még mennyi!... az Örömek méltóságteljesen sorakoznak fel: Igazságosság, Jóság, Jól végzett munka, Gondolkodás...

s a két legtisztább: a Szerelem és az Anyai Szeretet Öröme... itt találkoznak Édesanyjuk Szeretetével... hogy aztán visszatérve otthonukba mindent másképp lássanak... s elkezdjenek másképpen élni... nagyobb meglepődöttséggel... kevésbé önzően... jól tenni másoknak, másokkal... felfedezni az otthonuk adta boldogságot... a határtalan kék eget, melengető napsütést, enyhet adó esőt, vagy éppen a fehér hótakarót... értékelni emberi kapcsolataikat... nem a Múltban... nem is a Jövőben... hanem a Jelenben... a Most pillanatában...

S vajon mi a Mostban élünk-e? Értékeljük- e kellőképpen emberi kapcsolatainkat, a láthatatlan, pénzben nem mérhető, nem átváltható értékeket, értékeinket? A válságban csak a válságot látjuk- e vagy a megújulás lehetőségét?

Megkerülhetetlen kérdések... őszinte, felkavaró, átalakulásra ösztönző válaszok... így Karácsony közeledtével egyre erőteljesebben... a Kísjézusra várva és figyelve... kitartó szelídséggel...

Szerkesztőségünk nevében kegyelemteljes, békés Karácsonyt kívánok kedves Olvasóinknak a Példabeszédek közül egyet, mely nem csak válságok idején világít fényesen.

„Minden féltett dolognál jobban őrizd meg a szívedet, mert abból indul ki minden élet.” (Példabeszédek 4, 23.)

Polányi Éva

Fotók: Iványi László

„Ez a hónap az ünnep. Mintha mindig harangoznának, nagyon messze, a köd és a hó fátylai mögött. Gyermekkorunkban e hónap első napján árkus papírra, kék és zöld ceruzával, karácsonyfát rajzoltunk, karácsonyfát harmincegy ággal. Minden reggel, dobogó szívvel, megjelöltük, mintegy letöröltük e jelképes fa egyik ágát. Így közeledtünk az ünnep felé. E módszerrel sikerült a várakozás izgalmát csaknem elviselhetetlenné fokozni. A hónap kö-

zepe felé, amint közeledett az ünnep, már állandóan lázas voltam, esténként félrebeszéltem, hideglelés dadogással meséltem dajkámnak vágyaimról. Mit is akartam? Gőzvasutat és jegylyukasztót, igazi színházat, páholyokkal, színésznőkkel, rivaldafénnyel, sőt valószínűleg kritikusokkal és azokkal a szabónókkal is, akik megjelennek a főpróbákon, és rosszakat mondanak a darabról. Ezenfelül lengyel kabátkát akartam, tovább Indiát, Ameri-

kát, Ausztráliát és a Marsot. Mindezt persze selyempapírban, angyalhajjal tetézve. Egyáltalán, gyermekkoromban mindig a világegyetemet akartam, az életet, amely egyszerre volt bicikli, kirándulás a Tátrába, anyám zongorázása a sötét társalgóban, bécsi szelet, almás rétes és diadal összes ellenségeim fölött.”

Márai Sándor:
A négy évszak - (December)

BOLDOGOK, akik tudják, miért élnek,
mert akkor azt is megtudják majd, hogyan éljenek.

BOLDOGOK, akik összhangban vannak önmagukkal,
mert nem kell szüntelen azt tenniük, amit mindenki tesz.

BOLDOGOK, akik csodálkoznak ott is, ahol mások
közömbösek, mert öröms lesz életük.

BOLDOGOK, akik tudják, hogy másoknak is lehet igaza,
mert békesség lesz körülöttük.

BOLDOGOK, akik nevetni tudnak önmagukon,
mert nem lesz vége szórakozásuknak.

BOLDOGOK, akik meg tudják különböztetni a hegyet
a vakondtúrástól,
mert sok zavartól kímélik meg magukat.

BOLDOGOK, akik észreveszik a diófában a bölcsőt, az asztalt
és a koporsót
és mindháromban a diófát, mert nemcsak néznek,
hanem látnak is.

BOLDOGOK, akik lenni is tudnak, nemcsak tenni,
mert megcsendül a csöndjük és titkok tudóivá válnak.
Leborulók és nem kiborulók többé.

BOLDOGOK, akik mentség keresése nélkül tudnak pihenni és
aludni,
mert mosolyogva ébrednek fel és örömmel indulnak útjukra.

BOLDOGOK, akik tudnak elhallgatni és meghallgatni,
mert sok barátot kapnak ajándékba és nem lesznek magányosak.

BOLDOGOK, akik nem veszik túl komolyan önmagukat,
mert környezetük megbecsüli őket.

BOLDOGOK, akik figyelnek mások hívására anélkül,
hogy nélkülözhetetlennek hinnék magukat,
mert ők az öröm magvetői.

BOLDOGOK, akik komolyan tudják venni a kis dolgokat és
békésen a nagy eseményeket,
mert messzire jutnak az életben.

BOLDOGOK, akik megbecsülik a mosolyt és elfelejtik a fintort,
mert útjuk napfényes lesz.

BOLDOGOK, akik jóindulattal értelmezik mások botlásait,
akkor is, ha
naivnak tartják őket, mert ez a szeretet ára.

BOLDOGOK, akik gondolkodnak, mielőtt cselekednének, és
imádkoznak, mielőtt gondolkodnának,
mert kevesebb csalódás éri őket.

BOLDOGOK, akik el tudnak hallgatni, ha szavukba vágna,
ha megbántják
őket, és szelíden szólnak, mert Jézus nyomában járnak.

BOLDOGOK, akik mindebből meg is tudnak valósítani
valamit, mert életesebb lesz az életük.

(Gyökössy Endre- Boldogságok)

LÁZÁR ERVIN: A MÁSIK TÉLAPÓ

- Apu, te most ideülsz a ládára!
- Dehogyan ülsz! Eszem ágában sincs!

- De amikor játszottunk!
- Játsszunk? Ezt eddig nem tudtam.
És miért kellene nekem a ládára ülnöm?

- Mert te leszel a szegényember.
Na persze - gondolom -, mi sem jellemzőbb a szegényemberekre, mint hogy ládán ülnek.

- És te mi leszel?
- Én a Téliapó.
Ez egyszerű! Igazán rám férne már egy kis ajándék. Leülök a ládára. Szegényember vagyok.

Téliapó előrenyújtja a kezét, és vészjóslóan bűg. Úgy látszik, ez egy bűgőcsigával ötvözött Téliapó.

- Remélem, Téliapó, jó nehéz a putnyod - mondom bizakodva.

Abbahagyja a bűgást, a kezét leereszti.

- Milyen putnyod?
- Amiben az ajándékokat hozod.
- Ááá - nevet a tudatlan szegényembereknek kijáró fölénnyel -, én nem az a Téliapó vagyok. A másik!
- A másik? Melyik?

Újra bűgni kezd, a keze fönn. Bűgás közben mondja... mit mondja?!... sziszegi:

- Ebben a zsebemben - a jobb zsebére üt - van a jég meg hó - a bal zsebére üt -, ebben a hideg, téli szelek - egyik mellényzseb -, ebben van a dér - másik mellényzseb -, ebben meg a zúzmaranéni.

Én oktondi! Még hogy bűgőcsiga?! Nyilván a hideg téli szelek bűgnak a zsebében. Vagy a zúzmaranéni. Egy zúzmaranénitől minden kitelik.

A konyhában érezhetően csökken a hőmérséklet, a fődőtartón egy piros fődő fázósan megrezzen. Összebb húzom magamon az ingem.

- Még szerencse, hogy nincs több zsebed - mondom, és vacogok egy kicsit.

- Ne beszélj annyit, szegényember - süvíti Téliapó -, mert kieresztem a jégt és a hót.

Nem is tétovázik: kiereszti. Szép nagy pelyhekben hullani kezd a hó, a mosogatón és a gázcsöveken hegyes jégcsapok híznak. Didergek.

- Ha ezt előre mondd, melegebben felöltözöm.

Téliapó kutyába se vesz, a másik zsebéből előzúgnak a hideg téli szelek, füttyögnek a konyha egyik sarkából a másikba, cibálják szegény pletyka gyerekenyérnyi, cirmoszöld leveleit, behuhognak a konyhaszekrénybe, megzörrentik az evőeszközöket, és hordják, hordják a havat. Ülök térdig hófúvásban, az ingem alá - megannyi túsúzás - hópihéék száguldanak. És mindez nem elég, kiszabadul a dér is, fehérlik a hajam, a bajszom, és ajjaj, jön már zúzmaranéni is, rám telepszik, olyan a testem, mintha ezüsttel volna bevonva - már amennyi kilátszik belőle a hóból.

- Látom, szegényember, súlyosan fázol - mondja elégedetten Téliapó.

- De még milyen súlyosan - motyogom elkéült szájjal -, lassan a szívemen is jégcsapok lógnak.

Téliapó ezen elgondolkozik, mereven néz, talán a jégcsapos szívemet próbálja elképzelni. Na itt az alkalom - gondolom -, és nemhiába vagyok szegényember, már mondom is, mint Tiborc:

- Akármennyire is a másik Téliapó vagy, mégsem szép tőled, hogy csak havazod, jegezed, szelezed, derezed és zúzmaranézid a szegényembert. Valami jó, valami szegényembernek-való azért akadhatott volna egyik fránya zsebedben. Jaj, megfagyok!

Tényleg, kezem-lábam egy-egy érzéketlen kódarab, a fülem egyetlen szűrő fájdalom. Egy jegesmedve sem bírta ezt a rémületes telet.

- Na várj - mondja Téliapó -, ebben a zsebemben is hoztam valamit. Szegényembernek-valót. - Az inge zsebébe nyúl.

- Mi az?

- Téli csillagok.

Felszikráznak fölöttünk a téli csillagok, csupa sziporka, csupa ragyogás a konyha mennyezete. A hideg most is csontig ható, szegényember szívére nagy

koppanással mégis lehullik egy jégcsap. Hát emlékszik rá! Tavaly télen nézte Téliapó és szegényember együtt a téli csillagokat. Mert télen a legcsodálatosabb a tiszta, csillagos ég. Csak kevesen tudják, mert kinek van érkezése nagy hidegben csillagos eget bámulni? Téliapó meg a szegényember tudja. Igen ám, de akkor füles sapkában voltunk, bundás csizmában és télikabátban. Úgy könnyű!

- Ez nagyon szép tőled, Téliapó - vacogom maradék erőmmel -, de csak annyit értél el vele, hogy díszkivilágítás mellett fagyok meg. Lép felém egyet.

- Mit is mondtál, miből raktatok nagy tüzet hideg teleken amikor gyerek voltál Rácpáceszen?

- Rőzséből - nyögöm, és a dobhártyámon már dörömbölnek a fagyhalál bimbamjai.

- Azt is hoztam! - kiált Téliapó.

- Mit?

- Rőzsetüzet.

- Már hogy hoztál volna, kedves Téliapó, amikor nincs is több zsebed?

- De-de! - mondja büszkén, és megfordul.

Tényleg! A farzseb!

Kedves szülők, csak farzsebese nadrágot vegyetek a gyerekeiteknek!

Előveszi a farzsebéből a rőzsetüzet, elem rakja.

Eszi a láng a vékony ágakat, a ropogás boldog szimfónia, a téli csillagokig csap fel a rőzsetűz. A szegényember mohón előrenyújtja elgémberedett kezét, elpárállanak róla a havak, jegek, derek és zúzmaranéni, az északi-sarki konyha vöröslő fényben dereng.

- Te nem fázol, Téliapó?

- De, egy kicsit én is.

- Akkor gyere közelebb.

Közelebb jön, leguggol a tűz mellé, ő is a láng felé tartja a kezét.

- Jó meleg - mondja.

- Ühüm - bólint a szegényember.

Melegszenek.

VÁROSUNK, Gyomaendrőd * Megjelenik havonta * Kiadja az Endrődiek Baráti Köre Egyesület *

Főszerkesztő: Iványi László * Szerkesztőség címe: 5502 Gyomaendrőd, Fő út 1. Tel., Fax: (66) 283-940 (20) 9457-843 varosunk@gmail.com *

Szerkesztők: Cs. Szabó István, Márton Gábor, Polányi Éva, Sóczó Géza, Szonda István, Várfi Péter *

Felelős kiadó: Vaszkó András * Megjelenik minden hónap első hétfőjén, Interneten minden hónap elsején *

MŰVELŐDÉSI ÉS KÖZOKTATÁSI MINISZTERIUM: Nytsz.: B/PHF/1495/BÉ/1995. * HU ISSN 1586-3689 * készült: (70) 566-39-88

Interneten: <http://www.szentgellert.hu> * E-mail: varosunk@gmail.com